

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 89 1 Rs 050836 24 Rev
Banjaluka, 20.11.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Biljana Majkić Marinković kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilje, M.Đ.T. iz I.I., zastupane po punomoćniku, Almi Katović, advokatu iz Sarajeva, protiv tužene, G.E., vlasnika buregdžinice B.I.I. zastupane po punomoćniku, Vladimiru Srdanoviću, advokatu iz Pala, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 1 Rs 050836 23 Rsž 2 od 27.05.2024. godine, na sjednici održanoj dana 20.11.2024. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 1 Rs 050836 23 Rsž 2 od 27.05.2024. godine ukida u dosuđujućem dijelu i predmet u tom dijelu vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 1 Rs 050836 22 Rs 2 od 03.03.2023. godine odbijeni su zahtjevi tužilje da joj tužena isplati, 5.000,00 KM na ime naknade štete, 140,40 KM na ime troškova vansudskog postupka i 4.430,90 KM na ime troškova postupka, sve na način pobliže opisan u presudi. Istom presudom tužilja je obavezana da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.160,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 1 Rs 050836 23 Rsž 2 od 27.05.2024. godine žalba tužilje je djelimično usvojena, te prvostepena presuda preinačena tako, što je tužena obavezana da tužilji isplati, 4.700,00 KM na ime naknade nematerijalne štete, na način pobliže opisan u presudi, sa zakonskom zateznom kamatom od 27.05.2024. godine do isplate i 300,00 KM na ime naknade materijalne štete sa zakonskom zateznom kamatom od 14.9.2021. godine do isplate.

Sa viškom tužbenog zahtjeva, u pogledu zakonske zatezne kamate na iznose naknade nematerijalne štete, tužilja je odbijena.

Istom presudom tužena je obavezana da tužilji naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.688,66 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 27.5.2024. godine do isplate.

Tužena revizijom pobija drugostepenu presudu, shodno iznesenim razlozima, u dosuđujućem dijelu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda u tom dijelu preinači i odbije zahtjev iz tužbe ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilja je predložila da se revizija odbaci kao nedozvoljena.

Nalazeći da je osnovan prijedlog tužene da sud dozvoli reviziju u smislu odredaba člana 237. stav 3. i stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu ZPP), jer da je stanovište izraženo u odluci drugostepenog suda u suprotnosti sa stanovištem Vrhovnog suda Republike Srpske izraženim u mnogobrojnim odlukama, ovaj sud je radi obezbjeđenja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, dozvolio reviziju tužene bez obzira što je vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude donesene u drugom stepenu ispod imovinskog cenzusa propisanog odredbama člana 237. stav 2. ZPP-a.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilje, da se tužena obaveže da joj, po osnovu povrede na radu, isplati naknada nematerijalne i materijalne štete u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM, na način pobliže opisan u tužbi.

Prvostepeni sud je, nakon provođenja dokaza uvidom u priloženu dokumentaciju i saslušanja tužilje i svjedoka, P.S. i V.B., našao utvrđenim da tužilja nije dokazala osnovanost svog potraživanja, te sudio tako što je odbio zahtjev iz tužbe.

Drugostepeni sud je nakon održane rasprave pred tim sudom, na kojoj je proveo posredno izvedene dokaze i uz saglasnost parničnih stranaka pročitao iskaze svjedoka, P.S. i V.B., saslušanih pred prvostepenim sudom, preinačio odluku prvostepenog suda i udovoljio zahtjevu iz tužbe, na osnovu drugačije ocjene provedenih dokaza.

Pravilno se revizijom ukazuje da odluka drugostepenog suda nije zasnovana na zakonu, jer da se stanovište tog suda u pogledu provođenja neposredno izvedenih dokaza i drugačije ocjene drugostepenog suda na osnovu neposredno izvedenih dokaza, razlikuje od stanovišta Vrhovnog suda Replike Srpske izraženog u mnogobrojnim odlukama.

Naime odredbama člana 229. stav 1. tačka 2. ZPP-a je propisano, da će drugostepeni sud u sjednici vijeća preinačiti odluku prvostepenog suda ako drugačijom ocjenom isprava i posredno izvedenih dokaza već izvedenih pred prvostepenim sudom, utvrdi drukčije činjenično stanje nego što je ono u prvostepenoj presudi.

Drugim riječima, drugostepeni sud u sjednici vijeća ne može preinačiti odluku prvostepenog suda drugačijom ocjenom neposredno izvedenih dokaza, već izvedenih pred prvostepenim sudom.

Zato je odredbama člana 217. stav 2. ZPP-a propisano, da će drugostepeni sud zakazati raspravu kada ocijeni da je radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja potrebno pred drugostepenim sudom utvrditi nove činjenice ili izvesti nove dokaze, ili ponovo izvesti već izvedene dokaze, kao i kada ocijeni da je zbog povrede odredaba parničnog postupka u prvostepenom postupku potrebno održati raspravu pred drugostepenim sudom.

Kako je na raspravi pred drugostepenim sudom, taj sud propustio ponovo izvesti neposredno izvedene dokaze pred prvostepenim sudom, a koji se tiču saslušanja svjedoka, P.S. i V.B., ima se uzeti da se odluka drugostepenog suda zasniva na povredama odredaba parničnog

postupka iz člana 209 u vezi sa članom 217. stav 2. i članom 229 stav 1. tačka 2. ZPP-a zbog čega ovaj sud nije mogao ispitati zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda.

Obaveza drugostepenog suda da radi potpunog i pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja ponovo izvede neposredno izvedene dokaze koji su već izvedeni pred prvostepenim sudom, se ne može opravdati saglasnošću stranaka da se pročitaju zapisnici o saslušanju svjedoka pred prvostepenim sudom, jer je suština neposredno izvedenih dokaza na kojima sudovi između ostalog utvrđuju potpuno i pravilno činjenično stanje, potreba i obaveza suda, koji odlučuje o nečijem pravu, da ostvari neposredan kontakt sa strankom ili svjedokom na čijem iskazu valja zasnovati odluku.

Slijedom datih razloga, ovaj sud je na osnovu člana 249. stav 1. ZPP-a ukinuo odluku drugostepenog suda u dosuđujućem dijelu i u tom dijelu vratio drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku, drugostepeni sud će pravilnom primjenom procesnog i materijalnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić